

ASIA

Päätös maa-ainelain (555/1981) 4 §:n mukaisesta maa-aineeslupahakemuksesta, joka koskee soran, hiekan ja moreenin ottamista.

LUVAN HAKIJA JA KIINTEISTÖN HALTIJA

Ukonvaaran yhteismetsä
Palomäentie 4
83900 JUUKA
y-tunnus 2157800-4

Yhteyshenkilö:
Mauno Väyrynen
p. 040 6735200

Kiinteistön omistajat:
Ukonvaaran yhteismetsä

SIJAINTI JA YMPÄRISTÖ

Maa-ainesten ottamisalue sijaitsee Lieksassa, Yhteismetsä alue, tilalla Yhteismetsä 422-874-1-1. Alue on Kolin kylän Purnuvaarassa.

Ottoalueen läheisyydessä n. 250 m länteen on soidensuojeluohjelmaan kuuluva Iso-Veteläisen alue (SSO070217) sekä lounaassa Iso-Veteläisen oleva Natura-kohde (FI0700073). Ottamisalue sijoittuu Kolin valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajauksen sisälle.

Ottamisalueen lähistöllä on vakituista asutusta lähimmillään noin 170 metrin etäisyydellä ottamisalueesta itään ja 330 metriä kaakkoon.

ALUEEN SUUNNITTELUTILANNE JA AIEMMAT MAA-AINESLUVAT

Maa-aineesalue on maakuntakaavassa osoitettu valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi (ma-1). Alueella ei ole muuta kaavaa.

Alueelta ei ole aiemmin otettu maa-aineesia.

OTTAMISSUUNNITELMA

Hakemuksesta ei ole esitetty erillistä ottamissuunnitelmaa. Lupahakemuksen liitteenä on asemapiirros 1:2 000 ja leikkauspiirustukset 1:1000 sekä kaivannaisjäteasetuksen mukainen jätehuoltosuunnitelma.

Ottamisalueen pinta-ala on 1,5 hehtaaria varastoalueet mukaan luettuna. Hakemuksen mukaan alueelta otetaan 10 vuoden aikana soraa, hiekkaa ja moreenia 105 000 m³ltr. Maa-ainesten ottamissyvyys on 0-7 m ja alin ottamistaso +164,45.

Alueelle on asennettu kaksi pohjavesiputkea. Pohjaveden ylin korkeus on ollut tasolla + 163,45.

Maa-ainesten ottaminen aloitetaan alueen länsireunalta, jolloin ottamisrintaus jää asutuksen ja Kolin vaarojen väliin. Ottamisalueen luiskien reunoille jätetään ottamisen yhteydessä tarvittava määrä maa-ainesta maisemointia varten.

Turvallisuus- ja liikennejärjestelyt

Luiskien reunat merkataan lippusiimoin. Alueella noudatetaan työturvallisuuslain mukaisia työskentelytapoja.

Kiviaineksen jalostus, murskeen varastointi, polttoaineet

Kiviaineksen jalostuksen (murskaus) arvioidaan kestävän alle 50 päivää maa-ainesluvan voimassaoloaikana. Jalostetut kiviainekset varastoidaan ottamisalueella.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakemuksen liitteenä olevan kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan pintamaita arvioidaan muodostuvan noin 5000 m³-ktr. Kantoja ja hakkuutähteitä 100 m³-ktr.

Maisemointi ja jälkihoito

Alue siistitään maa-ainesten oton päätyttyä. Alueelle mahdollisesti jääneet ylijäämäkivi- ja maa-ainekset käytetään alueen jälkihoitoon. Luiskat loivennetaan kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi ja muotoillaan ympäröivään maisemaan soveltuvaksi. Luiskien ylä- ja alaosat pyöristetään. Ottamis-alueen pohja muotoillaan niin, että pintavettä kerääviä tai metsittymistä haittaavia painanteita ei synny. Ottamisalueelta poistetut pintamaat levitetään muotoillulle alueelle kasvualustaksi.

Valmiiksi otetut alueet muotoillaan ja maisemoidaan toiminnan edistymisen mukaan tai viimeistään ottamistoiminnan loputtua. Alue metsitetään puuntaimilla ottamisen jälkeen.

ASIAN VIREILLETULO JA LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Vireilletulo

Hakemus saapui 19.12.2014.

Kuulutus

Hakemuksen vireillä olosta on kuulutettu Lieksan kaupungin ilmoitustaululla ja kaupungin internet-sivuilla 13.4.- 12.5.2015 ja ilmoitus kuulutuksesta on julkaistu Lieksan Lehdessä 11.4.2015.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu ottamisalueen naapureita (8 kpl) kirjeellä 13.4.2015.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ovat rajanaapurit tiloilta Koivumäki 17:61 ja Muikkula 17:8 esittäneet muistutuksen hakemukseen.

Muistutuksen mukaan lupaa ei tule myöntää seuraavin perustein:

1. ASUTUS

422-411-17-61, Koivumäki

Asuinrakennus sijaitsee alle 150m etäisyydellä ja kaivomme josta kiinteistöön tulee käyttövesi on alle 100m päässä suunnitellusta ottopaikasta.

422-411-17-8, Muikkula

Asuinrakennus sijaitsee 300m etäisyydellä suunnitellusta ottopaikasta. Kyseisestä toiminnasta aiheutuu melu, pöly ja mahdollista värinähaittaa kohtuuttomasti. Toiminnan aiheuttama pöly aiheuttaa terveyshaittaa eikä sitä voida mitenkään estää, alueella ei ole edes suojaavaa puustoa. Maa-ainesten otosta ja murskauksesta aiheutuvan hienojakoisen pölyn laskeutumisaika on hyvin pitkä ja se aiheuttaa terveydellisiä haittoja niin ihmisille, eläimille kuin ympäröivälle luonnollekin. Lisäksi suunnitellun alueen ympäristö on suosittua virkistymisaluetta.

Kaivoveden pilaantuminen on todennäköistä jos maa-ainesten laajamittaiseen ja pitkäaikaiseen ottoon ja murskaukseen ryhdytään näin lähellä.

Lisäksi mitään luotettavaa selvitystä pohjavesistä ja toiminnan vaikutuksesta niihin ei ole tarkemmin tehty. Meluhaittoja ei voida myöskään ehkäistä. Yleisesti ottaen maa-ainesten ottaminen tapahtuisi liian lähellä kiinteistöä.

2. KOLIN VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE

Kyseinen suunniteltu ottoalue sijaitsee Kolin maisemakokonaisuus alueen sisällä, näin ollen kyseisen alueen luontoarvoja ei pidä turmella eikä kyseisen kaltaista toimintaa voida alueella harjoittaa. Kyseessä ei ole sen luonteinen ja välttämätön yritystoiminta jota voitaisiin katsoa perustelluksi. Näihin luontoarvoihin pohjautuu myös Kolin vetovoima,

joten ei voida pitää hyväksyttävänä että "kansallismaisemassa" luontoarvot näin pilattaisiin ja alueen vetovoimalle aiheutettaisiin vahinkoa. Alue voitaneen rinnastaa kansallispuiston reuna-alueeksi.

Hakemuksessa on ylimalkaisesti ilmoitettu, että pyritään minimoimaan riskit kaukomaiseman muuttamiseen. Kyseiseltä paikalta ei voida ottaa maa-aineksia ilman että näkymät muuttuvat. Kyseinen purnuvaara on myös nähtävissä suoraan Ukko-Kolin näköalapaikoilta jolloin myös näitä arvoja rikottaisiin.

Lisäksi maininta metsähallituksen sivuilta, "Metsähallituksen luontopalvelut on laatinut suunnitelman Kolin kansallispuiston hoitoa ja käyttöä varten n. 15 seuraavan vuoden ajanjaksolle. Samaan suunnitelmaan on sisällytetty Huuhkajanvaaran, Huurunlammen–Sammakkolammen–Huurunrinteen, Iso-Veteläisen, Savijärven Rantasuon ja Verkkovaaran Natura 2000 -alueiden suunnittelu. Suunnitelma sisältää alueiden laeissa säädettyjen perustamistavoitteiden lisäksi muita suojelualueiden hoidon ja käytön tavoitteita. Sen avulla sovitetaan yhteen alueiden luonnon ja kulttuuriperinnön suojelu sekä virkistyskäyttö ja muu käyttö."

Hakemuksessa mainitaan että maisema-arvojen muuttuminen pyritään minimoimaan ja vesistösuojelussa mainitaan että kaivannon reunoille pyritään jättämään suojakaistaleet.

Mitään konkreettisia toimenpiteitä ei voida kuitenkaan hakemuksesta päätellä.

3. LIIKENNE

Purnuvaarantien yksityistie jota pitkin maa-ainesten kuljetus tapahtuisi ei kestä kyseistä raskaalla liikenteellä tapahtuvaa toimintaa eikä maa-ainesten siirtelyä voida tien kapeuden vuoksi turvallisesti suorittaa. Tie osuudella (1,8km) ei ole kuin muutama ohituspaikka jossa jatkuvan raskaan liikenteen kohtaamisen voisi turvallisesti suorittaa. Lisäksi raskaan liikenteen aiheuttama pöly haitta olisi melkoinen. Tärkeimpänä kuitenkin tiellä liikkujien turvallisuus, tiellä liikkuu lapsia, lenkkeilijöitä ja ajoittain myös paikallisen ratsastusyrittäjän hevosia.

Myöskään hakemuksessa ei ole mitään tietoja käytettävistä koneista, laitteista ja niiden sijoituksesta ja konehuollosta sekä polttoaineiden varastoinnista ja tankkauspaikoista. Mitään arvioita haittaavan liikenteen määrästä ei ole esitetty.

4. MUUT YMPÄRISTÖARVOT

Otto alueen välittömästä läheisyydestä kulkee Kolin valaistu latu joka on suomen pisin yhtämittäinen valaistu laatuaan. Ladulla ja kesäisin latupohjalla kulkee lukemattomia ihmisiä vuosittain. Toiminnan aiheuttama melu, pöly ja maisemahaitat ovat väistämättömiä.

Laissa todetaan että ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-aineseesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä

toiminnasta aiheutu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

5. TALOUDELLISET SEIKAT

Kyseisestä kohteesta maa-ainesten ottaminen ei ole millään muotoa välttämätöntä eikä edes taloudellisesti perusteltua, kyseisiä maa-aineksia on myös saatavilla muualta lähialueelta ja maakunnasta.

Kyseiset otto alueet pitäisi voida sijoittaa pois ihmisten pihapirien ja retkeilyalueiden välittömästä läheisyydestä. Lisäksi tässä tapauksessa rikottaisiin räikeästi Kolin alueen erityisluonnetta ja luontoarvoja. Lisäksi jos lupa maa-ainesten ottamiselle myönnetään alueen kiinteistöjen ja maan arvo tulee laskemaan. Koska maan ja kiinteistöjen arvo perustuu Kolin erityisluonteeseen ja vetovoimaan luontokohteena. Tämä koskee kaikkia Purnuvaarantien asukkaita.

Lupaa hakevan yhteismetsän osakkaista yksikään ei asu Kolilla vaan kysymyksessä on vain liiketoiminta. Lisäksi hakemuksessa ei mainita kuka toimintaa tulisi harjoittamaan, vaan tarkoitus olisi puhtaasti kilpailuttaa soranotto jolloin vastuuta alueesta ja toiminnasta ei voida yksilöidä, eikä näin ollen lupaakaan tule myöntää.

Voidaankin kysyä, voidaanko puhtaasti voittoa tavoitteleva toiminta asettaa alueen asukkaiden terveyden, viihtyvyyden ja luontoarvojen edelle.

Hakemuksessa on niin paljon aukkoja ja se on hyvin ylimalkainen, siitä puuttuu kaikki suunnitelmat ja selvitykset pohjavesien, melun, pölyn, tärinän, luontoarvojen yms. sellaisten suhteen. Ketään alueen asukkaista ei ole hakemuksen osalta valmisteluvaiheessa kuultu ja tämä osoittaa hakijan piittaamattomuutta alueen asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto kirjeellä 15.5.2015 Pohjois-Karjalan Ely-keskukselta, koska hankealue on Kolin maisemansuojelullisesti arvokkaan maisema-alueen rajauksen sisäpuolella sekä Iso-Veteläisen Natura-alueen läheisyydessä.

Pohjois-Karjalan Ely-keskus on lausunnossaan 12.6.2015 todennut seuraavaa:

Kohde sijaitsee Kolin valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajauksen sisällä (Valtioneuvoston periaatepäätös 5.1.1995 valtakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista). Alue on merkitty myös maakuntakaavassa valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi (ma-1). Ottoalue on maisema-alueen lännen puoleisella reunalla alueen matalammalla kohtaa sijaitseva moreenikumpare, joka jää Kolin kansallispuiston suunnalta katsottuna Paimenenvaaran ja Purnuvaaran katveeseen.

Ottotoiminnan ei arvioida aiheuttavan vähäistä suurempaa haittaa kauko- tai lähimaisemalle.

Suunnitellulta ottoalueelta länteen noin 250 metrin etäisyydellä on soidensuojeluohjelmaan kuuluva Iso-Veteläisen alue (SS0070217) sekä etelä-lounaan suunnalla noin 300 metrin etäisyydellä Iso-Veteläisen Natura-kohde (FI0700073). Ottoalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella.

Ympäristöministeriön maa-ainesten kestävä käytön ohjeistuksen (Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2009) mukaan ottamisalueiden suojaetäisyydet

luonnonsuojelualueisiin, Natura-alueisiin ja muihin suojelualueisiin ratkaistaan tapauskohtaisesti siten, että ottaminen ei heikennä niiden suojeluarvoa. Suojeluarvoa heikentävänä tekijänä voisi kyseeseen tulla lähinnä ottamis- ja murskaustoiminnasta sekä liikenteestä aiheutuvat pölyhaitat. ELY keskuksen arvion mukaan suojaetäisyydet ovat riittävät. Mikäli kuitenkin pölyhaittoja todetaan siinä määrin, että niistä voisi olla haittaa suojeluarvoille, on luvan haltijan ryhdyttävä toimenpiteisiin pölyn syntymisen vähentämiseksi ja leviämisen estämiseksi esimerkiksi kastelemalla.

Ottoalueella ei ole tiedossa sellaisia erityisiä luonnonesiintymiä, joihin hankkeen toteuttamisella olisi maa-ainelain tarkoittamia haitallisia vaikutuksia.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen käsityksen mukaan suunnitelman mukaisella maa-aineksen otolla ei ole sellaisia vaikutuksia luonnon- ja maisemansuojelun kannalta, joka aiheuttaisi maa-ainelain 3 §:n mukaisia rajoituksia ainesten ottamiselle.

Lupamääräyksissä olisi kuitenkin huomioitava ainakin seuraavat seikat:

Alin ottotaso on merkittävä selvästi maastoon.

Alueella sijaitsevista pohjavesiputkista tulee havaita pohjaveden pinnan taso kahdesti vuodessa (kevät/syky). Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa Lieksan kaupungille.

Mahdolliset öljytuotteita sisältävät säiliöt on sijoitettava kaivualan ulkopuolelle. Säiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla. Myös koneiden säilytyspaikat on sijoitettava kaivualan ulkopuolelle.

Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.

Jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä.

Ottotoiminnan ja murskauksen sekä kuljetuksen aikana on huolehdittava pölyn muodostumisen ja leviämisen ehkäisystä.

Hakijan vastine annettuun muistutukseen

Ukonvaaran yhteismetsä on antanut 19.5.2015 saapuneen vastineensa annettuun muistutukseen:

Asutus, pöly, melu, vesiensuojelu

Kartasta mitattuna maa-aines alue sijaitsee kiinteistön 422-411-17-61 asuinrakennuksesta 250 metrin, ja kiinteistön 422-411-17-8 asuinrakennuksesta 420 metrin päästä. Nostoalue ei siis ole aivan rakennusten vieressä. Rakennusten ja nostoalueen väliin jätetään nostoajaksi metsäkaistale suojavyöhykkeeksi estämään mahdollisen pölyn leviämisen. Lisäksi nostoalueen ympärille on istutettu n. 22 000 kpl kuusentaimia, jotka kasvaessaan tulevat peittämään koko nostoalueen.

Nosto suoritetaan päiväsaikaan, jolloin minimoidaan mahdolliset meluhaitat. Pohjaveden korkeuspisteet ovat mitatut ja niiden päälle jätetään lain vaatima 2 metrin suojakerros.

Kolin kansallispuisto

Maa-ainesalue ei ole kansallispuiston sisällä. Muutokset kaukomaisemaan estetään hyvin suunnitellulla nostotyöllä. Työt aloitetaan kumpareen länsireunalta, jotta leikkaus ei näkyisi Ukko-Kolin huipulle. Nostotyöt rytmitetään 10 vuoden ajanjaksolle siten, että ympärillä oleva kuusentaimikko (22 000 kpl) ehtivät kasvaa peittämään aluetta. Noston päätyttyä alue maisemoidaan biopohjaisilla maa-aineksilla, eli maatuneilla kannoilla ja kasatulla pintamaalla. Lisäksi alue metsitetään/ennallistetaan.

Nostettava määrä ja alue ovat myös pieniä. Hyödyt Kolin alueen rakentamiselle (maa-ainesta) ovat suuremmat, kuin mahdolliset muutokset maisemassa.

Liikenne

Alueelle johtaa Purnuvaaran yksityistie. Yhteismetsä on yksityistien osakas ja suorittanut sille kuuluvat kunnossapitomaksut ajallaan. Yksityisteitä, myös Purnuvaaran yksityistietä, hoidetaan (tulee hoitaa) Suomessa yksityistielain mukaisesti. Maa-ainesta nostavalle Vuokralaiselle tiehoitokunta laskee oikeudenmukaiset yksikkömaksut nostoajalta. Vuokralainen sitoutuu noudattamaan tiehoitokunnan ohjeita ja suorittaa maksut ajallaan. Tiehoitokunta vastaa kesä- ja talvikunnossapidosta yksityistielain 67 § mukaisesti.

Maa-aines alue hyödyttäisi tietysti, ei pelkästään Purnuvaaran tietä, vaan koko lähialueen tieverkostoa ja rakentamista. Siitä voitaisiin kustannustehokkaasti ajattaa mursketta ja muuta maa-ainesta teille. Nostettava kokonaismäärä on 105 000 m³, eli n. 157 500 tonnia (muuntokerroin 1 m³ = 1,5 tonnia).

Nostoalueen viereen määritellään ja merkitään koneiden tankkaus- ja huoltoalue. Urakoitsijalta vaaditaan vuokrasopimuksessa öljyn imeytystarvikkeet, palontorjuntatarvikkeet ja ensiaputarvikkeet. Näitä tullaan seuraamaan säännöllisesti.

Muut ympäristöarvot

Latu-ura jää nostoalueen ulkopuolelle. Ladun ja nosto-alueen väliin jää n. 100 metrin suojakaista, johon on istutettu kuusentaimia keväällä 2014 ja 2015. Maa-aineksen nostaminen suoritetaan pääasiassa sulanmaanaikana, jolloin hiihtäjille aiheutetut häiriöt ovat mahdollisimman vähäiset. Kolin alueella on pula maa-aineksen ottoalueista. Mitä pitemmältä matkalta maa-ainesta kuljetetaan, niin sitä kalliimmaksi se tulee, ja sitä suuremmaksi tulee hiilijalanjälki. On parempi, että Kolin rakentamiseen tulevat maa-ainekset tulisivat mahdollisimman läheltä.

Urakoitsijaa valittaessa maksettava hinta/m³ ei ole ainoa valintaperuste. Valintaa vaikuttavat myös paikallisuus, sitoutuneisuus ympäristöarvoihin ja vastuullisuus.

Taloudelliset seikat

Maa-aineslupa hakemus on laadittu Lieksan kaupungille Suomen lain vaatimissa puitteissa: hakemus, kartat ja jätehuoltosuunnitelma.

Naapureiden kuuleminen annettiin Lieksan kaupungin tehtäväksi. Yhteismetsä on vastuullinen ympäristötoimija. Tästä esimerkkinä mainittakoon, että Yhteismetsä on siirtänyt määrä-aikaiseen vapaaehtoiseen suojeluun n. 7 ha metsämaata, ja noudattaa metsätaloudessa PEFC sertifikaatin vaatimuksia. Metsänhoito suoritetaan Tapio Hyvän Metsänhoidon periaatteiden mukaisesti. Lisäksi vuonna 2013 poistettiin Purnuvaaran alueelta hylätty ja liikkumista haittaava puhelinlinja maastosta Yhteismetsän aloitteesta.

Yhteismetsä kantaa myös yhteiskuntavastuunsa.

Metsästysvuokrasopimukset on laadittu metsästysseurojen kanssa, ja ne kattavat sekä pienriista että hirvenmetsästys mahdollisuuden. Yhteismetsä luovutti mm. polttopuuta vastikkeetta Kolin eränkävijöille vuonna 2014. Keväällä 2014 yhteismetsä maksoi Kolin eränkävijöille talkootyökorvauksen erinomaisesti suoritetusta istutustyöstä. Lisäksi vuonna 2014 työllistettiin pitkäaikaistyötön metsuri 3 kk:si metsätöihin.

Yhteismetsän osakkaat ovat pääosin kotoisin Juuasta, ja viettävät runsaasti vapaa-aikaa Pielisellä, Nunnanlahdessa ja Kolilla. On itsestään selvää, että emme tahdo turmella omaa kotiseutuamme.

Mielestäni naapurien huoli on aiheeton, ja maa-aineksen nosto lupa voidaan myöntää Ukonvaaran Yhteismetsälle.

Hakijan vastine annettuun lausuntoon

Hakija on ilmoittanut puhelinkeskustelussa Väyrynen – Ryynänen 16.6.2015, että heillä ei ole tarvetta antaa kirjallista vastinetta Pohjois-Karjalan Ely-keskuksen 15.6.2015 hakemuksesta antamaan lausuntoon ja että lausunnossa mainitut kohdat otetaan huomioon toiminnassa.

Lausuntojen huomioiminen lupapäätöksessä

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunto on huomioitu lupamääräyksissä ilmenevällä tavalla.

Muistutuksen huomioiminen lupapäätöksessä

Asutus

Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2009 Maa-ainesten kestävä käyttö ohjeen mukaan soranottoalueen ohjeellinen suojaetäisyys asuttuun rakennukseen on vähintään 100 metriä. Tässä tapauksessa suojaetäisyydet ovat Koivumäki tilan asuinrakennukseen noin 165 metriä ja Muikkula tilan asuinrakennukseen noin 330 metriä. Ohjeen mukaiset suoja-etäisyys ylittyy.

Kyseessä oleva maa-ainosalue on verrattain pieni 1,5 ha ja toiminta alueella ei ole päivittäistä jolloin suojaetäisyydet häiriintyviin kohteisiin ei tarvitse olla annettua ohjetta suuremmat.

Maa-ainesten ottaminen aloitetaan alueen länsipuolelta, jolloin otettava kumpare on ottamisalueen ja asutuksen välillä. Kumpare vähentää myös toiminnan aiheuttaman melun ja pölyn leviämistä. Myöhemmin varastokasoilla voidaan saavuttaa sama vaikutus asutuksen suojaamiseksi.

Mahdollisesta alueella tapahtuvasta murskausta tulee tehdä meluilmoitus, ilmoituksen johdosta tehtävässä päätöksessä annetaan määräyksiä toiminnan aiheuttaman melun sekä pölyn vähentämiseksi.

Koivumäki tilan kaivon ja ottamisalueen välissä sijaitsee soistunut maa-alue, joka on ojitettu. Ojan vedenpinnantaso on ottamissuunnitelman mukaan + 162,5. Karttatarkastelun perusteella vesi Koivumäki tilan kaivoon ei voi virrata ottamisalueen puolelta, joten haetun mukaisella maa-ainesten otolla ei ole ennakolta arvioituna vaikutusta Koivumäen tilan kaivon veden laatuun tai riittävyyteen.

Kyseisestä toiminnasta ei aiheudu melu, pöly tai värinähaittaa kohtuuttomasti, koska etäisyydet häiriintyviin kohteisiin on riittävät sekä toiminta on pienimuotoista.

Kolin maisemallisesti arvokas maisema-alue

Alueen sijoittumisesta Kolin maisemallisesti arvokkaalle maisema-alueelle on pyydetty Pohjois-Karjalan Ely-keskuksen lausunto. Lausunnon 12.5.2015 mukaan ottamisalue jää Kolin kansallispuiston suunnalta

katsottuna Paimenvaaran ja Purnuvaaran katveeseen, eikä ottotoiminnan arvioida aiheuttavan vähäistä suurempaa haitta kauko- tai lähimaisemaan. Samoin suojaetäisyydet luonnonsuojelualueisiin ja Natura-alueisiin ovat riittävät.

Liikenne

Maa-aineluvan hakija on Purnuvaaran yksityistien osakas. Mahdollinen ottamistoiminnan vuokralainen maksaa tien käytöstä yksityistielain mukaisten yksiköiden mukaisesti. Tieasiaa ei käsitellä maa-aineluvan yhteydessä.

Muut ympäristöarvot

Suojaetäisyys valaistulle ladulle on riittävä, lyhimmillään 40 metriä. Valaistun ladun ja ottamisalueen väliin jää nuori kuusentaimikkoalue.

Taloudelliset seikat

Maa-aineluvan hakija vastaa toiminnasta, vaikka alueella toimisi jokin kolmas osapuoli esim. vuokrasopimuksen perusteella.

Maa-ainelupaviranomainen on kuullut viran puolesta hankealueen naapurit kirjeellä 13.4.2015.

Tarkastus alueella

Tämän luvan valmisteluun liittyen ympäristönsuojelusihteri on käynyt katselmoimassa alueen 5.5.2015.

Neuvottelu

Lupaan liittyvä puhelinneuvottelu on käyty luvan hakijan ja ympäristönsuojelusihterin kesken 16.6.2015, jolloin käytiin läpi annettavia lupamääräyksiä ja ottamistason nostoa haetusta.

LUPAVIRANOMAISEN RATKAISU

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Ukonvaaran yhteismetsälle maa-ainesten ottoluvan hakemuksessa esitettyyn paikkaan seuraavin lupamääräyksin:

1. Maa-ainesten ottamisessa on noudatettava 16.3.2015 päivättyä lupahakemusta liitteineen. Alin ohjeellinen ottamistaso on +165,45. Ylimmän todetun pohjavedenpinnan ja ottamistason väliin on kuitenkin aina jätettävä vähintään 2 metrin suojakerros.
2. Hiekkaa ja soraa saa ottaa ottamissuunnitelman mukaisesti siten, että kokonaisottomäärä on 105 000 m³ ja ottamisalueen pinta-ala on 1,5 hehtaaria.

3. Korkotasot, alin ottamistaso ja ottamisalueen rajat on merkittävä selvästi maastoon ja merkinnät on pidettävä kunnossa.
4. Pohjaveden korkeutta on seurattava kaksi kertaa vuodessa keväällä ja syksyllä tehtävillä mittauksilla. Mittaustulokset on kirjattava pohjavesikorttiin ja tulokset on toimitettava vuosittain 31.1. mennessä lupaviranomaiselle.
5. Ennen ottamistoiminnan aloittamista alueella on pidettävä lupaviranomaisen edustajan ja luvansaajan kesken katselmus, jossa todetaan ottamisalueen merkinnät.
6. Maa-aineslupan haltijan on vuosittain viimeistään 31.1. mennessä ilmoitettava lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu. Lisäksi otetun maa-aineksen määrä ja laatu on ilmoitettava sähköisesti valtakunnalliseen NOTTO-tietokantaan.
7. Alueella ei saa säilyttää ympäristölle vaarallisia tai haitallisia aineita muutoin kuin toiminta-aikana vain välitöntä käyttöä varten. Mahdolliset polttoaine- ja öljysäiliöt on sijoitettava kaivun alueen ulkopuolelle. Poltto- ja voiteluaineiden varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

Koneiden ja laitteiden säilytyspaikat on sijoitettava kaivun alueen ulkopuolelle. Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa tehdä ottamisalueella eikä sen välittömässä läheisyydessä. Toiminta-aikana alueelle on varattava öljynimeytysmateriaalia.

Toiminnan aiheuttamaa pölyämistä tulee seurata aistinvaraisesti ja tarvittaessa pölyämistä tulee ehkäistä kastelemalla kulkuväyliä ja varastokasoja sekä koteloimalla päästölähteitä.

8. Ottoaluetta on muotoiltava vaiheittain kaivun edistymisen mukaan ja kokonaisuusmuotoilu on tehtävä välittömästi ottotoiminnan päätyttyä, kuitenkin viimeistään luvan voimassaoloaikana. Luiskat on muotoiltava ottamissuunnitelman mukaisesti kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Maastonmuodot on sopeutettava luonnollisen ympäristön maastonmuotoihin.

Ottamisalueen pohjataso on muotoiltava niin, että alueelle ei jää pintavettä kerääviä painanteita eikä myöskään tapahdu maisemointia haittaavaa lammikoitumista.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Noudatettaessa hakemuksen liitteenä olevaa ottamissuunnitelmaa ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-ainelain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa eikä se ole ympäristönsuojelulain 17 §:n vastaista.

Yleiset perustelut

Vaikka ottamisalue sijaitsee Kolin valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajauksen sisällä, ottamisalue jää Kolin kansallispuiston suunnalta katsottuna Paimenvaaran ja Purnuvaaran katveeseen, lisäksi ottamisalue on verrattain pieni. Hakemuksessa esitetystä ottamistoiminnasta ei aiheudu vähäistä suurempaa haittaa kauko- tai lähimaisemaan.

Lupamääräysten perustelut

Määräys 1

Maa-aineslupa perustuu ottamissuunnitelmaan, joten suunnitelmassa esitetty on sitova kuten lupamääräyksetkin. Pohjaveden korkeutta ei ole seurattu hakijan toimesta keväisin, jolloin pohjaveden pinnat ovat pääsääntöisesti korkeimmillaan. Pohjavedenpinnan korkeus vaihtelee, joten vähintään 2 metrin suojakerros on tarpeen pohjaveden suojelun kannalta. Päätöksessä määrätty alin ottamistaso on sen takia ohjeellinen. (MAL 11 §)

Määräykset 2-3

Maa-aineslaissa ja maa-ainesten ottamista koskevassa valtioneuvoston asetuksessa on määrätty lupapäätöksen sisällöstä. (MAL 11 § ja VNA 926/2005)

Määräys 4

Pohjavedenpinnan korkeus on oltava tiedossa, että alimman ottamistason ja ylimmän pohjavedenpinnan väliin jää aina hakemuksen ja luvan mukainen suojakerros. Maa-ainesten ottajan on oltava selvillä maa-ainesten ottamisen vaikutuksista pohjavedenpinnan korkeuteen. Pohjaveden korkeus vaihtelee, joten mahdollisimman luotettavan tiedon saamiseksi mittaustuloksia on oltava riittävästi ja mittauksia on tehtävä säännöllisesti. Mittaustuloksista ilmoittaminen on tarpeellista valvonnan kannalta. (MAL 11 § ja VNA 926/2005)

Määräykset 5-6

Maa-aineslaissa ja maa-ainesten ottamista koskevassa valtioneuvoston asetuksessa on määrätty lupapäätöksen sisällöstä. Määräykset ovat tarpeen valvonnan kannalta. (MAL 11 § ja VNA 926/2005)

Määräys 7

Polttoaineet saattavat aiheuttaa puutteellisesti käsiteltyinä ja varastoituna maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Myös koneiden huolto- ja korjaustöistä voi aiheutua em. seurauksia. Maaperän ja pohjaveden pilaaminen on kielletty ympäristönsuojelulain perusteella. Toiminnan aiheuttamaa pölyämistä tulee seurata ja tarvittaessa ehkäistä kastelemalla. Pölyäminen voi aiheuttaa läheisyyden asutukselle viihtyvyyshaittaa sekä vaikuttaa läheisen Natura-alueen luonto-arvoihin. (MAL 11 §, YSL 16-17 §, VNA 926/2005)

Määräys 8

Ottamisalueen jälkihoidon ja maannoskerroksen palauttamisen tarkoituksena on nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista ja vähentää maa-ainesten oton haitallisia vaikutuksia ympäristöön ja sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan. (MAL 11 §, VNA 926/2005, 8 §)

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

MAL	maa-aineslaki 555/1981
YSL	ympäristönsuojelulaki 527/2014
VNA 926/2005	valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta 926/2005
VNA 379/2008	valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä 379/2008
Lieksan kaupungin maa-ainestaksa, rakennus- ja ympäristölautakunta 14.2.2013	

LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa kymmenen (10) vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Luvan viimeinen voimassaolopäivä on 24.9.2025.

VAKUUS

Ennen aineiden ottamista hakijan on annettava lupamääräysten noudattamiseksi 3000 euron suuruinen vakuus (MAL 12 §). Vakuuden tulee olla voimassa 12 kuukautta yli tämän luvan voimassaoloajan tai siihen saakka, kunnes ottamissuunnitelmassa ja luvassa määrätty ottamisalueen jälkihoito on tehty. Vakuus palautetaan sitten, kun em. jälkihoitotyöt on tehty ja alueella on tehty lopputarkastus.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Maa-ainesluvan käsittelystä peritään Lieksan rakennus- ja ympäristölautakunnan 14.2.2013 hyväksymän ja 1.3.2013 voimaan tulleen

maa-ainestaksan mukaisesti (185 € ottamissuunnitelman tarkistamisesta ja 65 €/ha+ 0.01 €/m³) 1333 €. Lisäksi laskutetaan kuulutuskulut.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTAMINEN

Päätös on annettu julkipanon jälkeen 25.8.2015. Päätös lähetetään luvan saajalle ja Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen (ELY).

Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla Lieksan kaupungin ilmoitustaululla, kaupungin internet-sivuilla ja Lieksan Lehdessä.

VALITUSOSOITUS

Rakennus- ja ympäristölautakunnan maa-aineslupapäätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Itä-Suomen hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Itä-Suomen hallinto-oikeus
Puijonkatu 29A, PL 1744
70101 KUOPIO

Valitusoikeus

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Maa-aineslain ja rakennuslain 124 a §:n mukaisissa asioissa valitusoikeus on myös elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen antopäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Valitusaika päättyy 24.9.2015.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valituskirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- rakennus- ja ympäristölautakunnan päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Maksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 ja 7 §:n mukaan hallinto-oikeus perii valituksen käsittelystä maksun (97 €).